

Utskriftversion av: <http://www.gp.se/kulturnoje/recensioner/konstdesign/1.2476016-motbilder-annonsbilaga-utstallning>

Publicerad 1 september 2014

Motbilder | Annonssbilaga & Utställning

Mycket i utställningen *Motbilder* handlar om att ta sig tid. I ett landskap av valaffischer kanske det i sig är en motståndshandling, skriver Mikael Olofsson.

Att utställningen *Motbilder* avslutas just på valdagen den 14:e september är förstas ingen tillfällighet. Man kan roa sig med att se den som en alternativ valspurt, särskilt som den formuleras i annonsbilagan som följde med Göteborgs-Posten den 22 augusti, med en mångfald av texter formulerade UTIFRÅN, i flera bemärkelser: socialt, kulturellt, etniskt, sexuellt, partipolitiskt, i ett framskymtande handlingsperspektiv som skulle kunna kallas utomparlamentariskt och aktivistiskt... Kanske många prenumeranter och läsare på så sätt kände sig invirade i en insida man inte vill tillhöra eller, om det är oundvikligt, inte representera. Om detta val överhuvudtaget ges?

Ja, om det nu verkligen är valdagen som utställningens slutdag så att säga adresserar, vilka är parlamentarismens problem? Majsa Allelin formulerar det distinkt och grundläggande: "Det är genom partierna som den formella demokratin får utspela sig och byggas. I relation till civilsamhället och de utomparlamentariska grupperna upphöjs i dag därmed partiernas värde nästan fetischartat. Detta gör att formerna, strukturerna, för hur politik ska föras och

definitionen av vad politik är, reduceras till just dessa ramverk. Det är ett otroligt farligt synsätt på politik där formerna verkar stå högre än dess innehåll”. Ord som kan läsas i samband med den politiska tänkaren Chantal Mouffes plädering för såväl den politiska, parlamentariska sfären OCH den utomparlamentariska aktivismen, med förbehållet att politisk aktivism aldrig bör rikta sig mot de demokratiska institutionerna. Vilka de är kan i sin tur förstås också debatteras, definitionsmässigt, gränsdragningsmässigt. Demonstrations- och mötesfrihet?

När jag första gången kommer till Götaplatsen för att ta del av ett av utställningens mest centrala stycken, *Carpet* av Joanna Rajkowska, har ett fåtal nazister just droppat av efter ett misslyckat försök till torgmöte; den kvardröjande skaran av protesterande deltagare upplever jag i sammanhanget som den betryggande majoriteten, representanter för en sund konsensus mitt bland alla förmodat neutrala poliser. Men den offentliga konstens sårbarhet är svårare att tolka politiskt: *Carpet* hade under natten blivit vandaliserad, nerpissad, delvis slängd i fontänen (nu återupprättad, sist jag såg den mådde den fint igen). Det offentliga samhällets olika sårbarheter är alla intressanta men vandalism är inte aktivism, här suddas gränsen ut i ett ingenmansland av allmän idioti som knappast någon i grälet mellan höger och vänster eller varken-eller orkar befatta sig med. Ändå är gränsen sällan tydlig, den kan upplösas i frustrationen. Men publik konfrontation är nu – intressant och märkligt nog – inte vad denna utställning söker, trots annonsbilagans ofta tillspetsade tonläge. Vänd mot en offentlighet agerar den istället genom det privata: biljettbokningar, guide visningar för ett fåtal, middagsbjudning, väntan utanför ett hotellrum, långa skogspromenader mot en bortglömd skulptur.

Kanske när den på så sätt en mindre publik än minsta galleriutställning med Lars Lerin men jag (JAG, detta individualismens plattaste triumfrop) – jag gillar det. Det är som en upp- och nedvändning av motsatsparen privat och offentligt, där de två kategorierna på något sätt träas igenom varandra. Till och med filmen *The Alphabet of Feeling Bad* av Karin Michalski och Ann Cvetkovich – som underförstått formulerar en dröm där känslor lämnar den privata sfären för att istället delas – ska ses från sängen i ett hotellrum. Det är visserligen en dubbelsäng – förvirrande nog, om man inte ser den med en kompis eller sin partner – ändå förknippar jag den liggande ställningen mindre med välbehag än ett depressionstillstånd som filmen vill häva.

Också den som vill ta emot en gåva från den papperslöse Haroon, en produktion av The Non-existent Center, måste först registrera sig och göra sig ensam i ett väntrum som trots den respektfullaste behandling är lätt ångestskapande. För att äta middag hemma hos Kjell Caminha får man först ringa honom – en fotnot varnar för att rätten som bjuds innehåller fläskkött. Marika Hedemyrs två guide promenader är gratis men det är ändå biljettbokning som gäller, en formalism som verkligen också genomsyrar *Guide by Numbers*, en av konstnären ledd rundvandring på den lilla kommunala parkplätten vid polishuset och tingsrätten ovanpå den gamla garnisonskyrkogården och koleramassgraven: en i sin saklighet smått kuslig återgivning av siffror, proportioner, omständigheter och fakta som vidgar perspektivet i tid och rum, något som även gäller den hörlursguide promenaden från Heaven 23 i Gothia Towers. Patrik Bengtssons långa promenad genom Sahlgrenskaområdet och Änggårdsbergen mot hans sedan fyra år tillbaka kvarlämnade och vittrande mosaikskulptur kan man dock påbörja när man vill; vi kom iväg väl sent och mörkret började falla när vi kom fram till skylten som lika mycket kommenterade läget – gränsen mellan offentligt och privat – som själva skulpturen. Tillbaka in i den mörka skogen vågade vi inte gå. Hellre släntrade vi omständligt ner på en privat gräsmatta, väl synliga från villans stora

fönster. Obehaget ingick i planen, så kändes det i stunden.

Utställningen får mig annars att tänka på ett slags socialt mycel, som vida sträcker sig utanför en konstkritikers ”recensionsfält”. Så ska det nog vara. Men jag slås också av den kombination av frivillighet och lydnad som är en sällan diskuterad aspekt av detta slags icke-institutionella konst (och jag skulle kunna tillägga: arbetsinsats och tidsåtgång). Inte nödvändigtvis en brist, men faktum är att den i minst lika hög grad som institutionskonsten når de redan införstådda. Möjligen med undantag för Johanna Gustavssons digitalt undan för undan framväxande textkollage på en väggyta vid Brunnsparken, med rader från rapparen Angel Haze och den judisk-kristna mystikern och socialisten Simone Weil, läsbart först i mörker. I jämförelse med verk av politiska väggtextpionjärer som Jenny Holzer eller Barbara Krüger är det tålamodskrävande och föga sensationellt. Men mycket i denna utställning handlar om att ta sig tid. I ett landskap av valaffischer kanske i sig en motståndshandling.

ÄMNET

Inför valet 2014 genomför ICIA (Institute for contemporary ideas and art) det omfattande konstprojektet **Motbilder**. Utställningen består av 14 olika projekt och äger rum på en rad olika platser runt om i Göteborg. Till stor del består Motbilder av nya konstnärliga produktioner av konstnärer, poeter och aktivister som på olika sätt tar sig an det offentliga.

Mikael Olofsson
031-62 40 00
kultur@gp.se